ANSÖKAN 2011 2011 03 30

Länsstyrelsen i Stockholms län Naturvårdsenheten Box 22067 104 22 STOCKHOLM

Ansökan skicka även lona.stockholm@lansstyrelsen.se

Ansökan om bidrag för lokala naturvårdsprojekt – sammanställning

Nacka kommun ansöker om statsbidrag enligt förordning (2003:598) om statliga bidrag till lokala naturvårdsprojekt för följande projekt:

Projektens namn Åtgärder för friluftslivet Erstaviks samverkansprojekt.	Total kostnad (kr)	Sökt LONA- bidrag (kr)	LONA bidrag i % av total kostnad	Bilaga nr
	2 550 000	1 280 000	50	
Summa (kr):	2 560 000	1 280 000	50	

Utbetalning

	Önskad utbetalning, kr			
Projektens namn	2011	2012	2013	År
Åtgärder för friluftslivet Erstaviks samverkansprojekt	320 000	640 000	320 000	
Summa (kr):				

Kontaktuppgifter

En samlad ansökan görs per kommun. Här efterfrågas kontaktuppgifter för den person som skickar in kommunens samlade ansökan och som är ansvarig på kommunen att hålla ihop alla projekten.

Bidragssökande kommun Nacka kommun		
Förvaltning/avdelning, kontor PARK och FRITID		
Postadress Granitvägen 15	Postnummer och ort 131 81 Nacka	

Telefon (även riktnummer)	Organisationsnummer
08 718 80 00	212 000 - 0167
Webbplats (Internetadress) www.nacka.se	E-postadress
Kontaktperson	Telefon direkt
Roger Grönwall	08 718 93 37
E-postadress roger.gronwall@nacka.se	Mobil 070 431 93 37

Underskrift av firmatecknare

Datum (år-mån-dag): 2011-03-17	Kommun: Nacka
8	El Trof
Underskrift av behörig firmatecknare	
Lennart Jonasson, stadsdirektör	Ext Laughy, Kommunster orde
Namnförtydligande och titel (texta tydligt)	

Bilagor: Ansökningsblanketter med beskrivning av varje projekt, ifyllda och undertecknade medfinansieringsintyg samt översiktskartor.

Kopia till: Projektdeltagare m.fl.

Ansökan om bidrag för "det lokala naturvårdsprojektet" Åtgärder för friluftslivet Erstaviks samverkansprojekt.

Nacka kommun ansöker om bidrag med 1 280 000 kronor för "Åtgärder för friluftslivet Erstaviks samverkansprojekt" enligt beskrivning nedan.

Åtgärder för friluftslivet. Erstaviks samverkansprojekt.

Sökande kommun:

Nacka kommun

Projektet drivs av

Projektet drivs av	Kryssa (ett kryss)	Namn
Kommun	X	Nacka kommun
Ideell förening		
Kommun och förening i samverkan		
Övrig (stiftelse)		
Flera kommuner		
Annan (ange vilken)		

Kontaktperson på organisation som ska driva projektet (där så är tillämpligt)

Namn:

Roger Grönwall

Adress:

Nacka kommun

Postnummer och ort: 131 81 Nacka

Telefon:

08 718 93 37

Mobil:

070 431 93 37

E-postadress:

roger.gronwall@nacka.se

Projektbeskrivning

Åtgärdsplan för friluftslivet. Erstaviks samverkansprojekt

Fideikommisset Erstavik utgör tillsammans med Sickla-, Skarpnäcks-, Nacka gård- och Tattby naturreservat en viktig del av Tyrestakilen. Dess närhet till storstaden har stor betydelse för människors möjlighet till rekreation och friluftsliv. En annan viktig funktion är att stora skogsområden nära staden likt Erstavik ger skydd mot erosion, mot kraftiga vindar och renar luft och vatten. Erstavik har även betydande natur- och kulturvärden som bland annat skapats av de verksamheter som bedrivits på Erstavik under mycket lång tid.

Erstavik utgörs idag av närmare 2 100 ha areal naturmark i Nacka kommun, ett 15-tal öar i Tyresö kommun på drygt 300 ha och vattenområden i insjöar och i Saltsjön på ca 1 200 ha. Huvuddelen av arealen täcks av skogsmark och cirka tio procent av öppen mark.

Erstaviks samverkansprojekt

Erstaviks samverkansprojekt är ett lokalt naturvårdsprojekt som initierades 2004 och slutrapporterades den 2010 till Länsstyrelsen i Stockholms län. Inom ramen för Erstaviks samverkansprojektet har en Handlingsplan som balanserar markägarens intresse av att utveckla och driva Erstavik ur ett företagarperspektiv och av allmänhetens intresse av att bevara och utveckla natur- kultur- och rekreationsvärden. Som underlag till handlingsplanen har bland annat inventeringarna och undersökningarna nedan framtagits:

- Natur- och kulturmiljöanalys.
- Besöksundersökning.
- Skol- och förskoleundersökning.
- Undersökning av föreningar och organisationer.
- Näringsundersökning

En del i Handlingsplanen är en åtgärdsplan för friluftslivet.

Projektet åtgärdsplan för friluftslive - Erstaviks samverkansprojekt syftar till att genomföra stora delar av åtgärdsplanen som ökar allmänhetens tillgänglighet till Erstavik . Projektpartners i projektet är Erstaviks fideikomiss och Nacka kommun

Erstavik hyser emellertid betydande natur och kulturhistoriska värden. I handlingsplanen beskrivs därför även förslag på hur kultur- och naturmiljövärden kan bevaras och i vissa områden förstärkas.

Åtgärdsplan för friluftslivet.

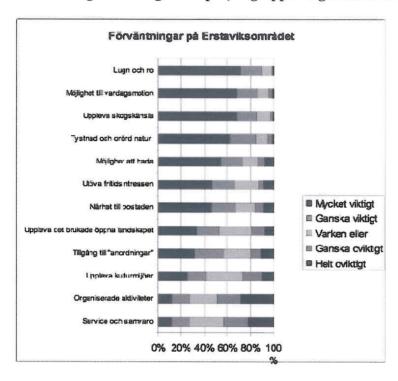
De undersökningar som genomförts inom Erstaviks samverkansprojekt är ett omfattande underlag som ligger till grund för åtgärdsbeslut i åtgärdsplanen. Med hjälp av detta bakgrundsmaterial och projektgruppens expertkunskap har avvägningar gjorts mellan olika intressen. I avvägningen har balansen mellan markägarens intresse av att utveckla och driva Erstavik ur ett företagarperspektiv och av allmänhetens intresse av att bevara och utveckla natur- kultur- och rekreationsvärden varit en förutsättning. Åtgärdsplanen har arbetats fram utifrån en gemensam samsyn mellan de olika huvudintressenterna i Erstaviks samverkansprojekt Nacka kommun, Tyresö kommun, Stockholms stad och Erstaviks Fideikommiss.

Åtgärdsplanen syftar till att områdets kvalitet skall öka och tillgängligheten förbättras för:

- allmänhetens rekreation och friluftsliv
- att främja naturundervisning i skolor och förskolor

- att minska konflikter mellan olika intressen exempelvis genom kanalisering
- att öka information och kunskapsspridning om natur och kulturhistoria.

I undersökningarna har det framkommit att ett av Erstaviks stora värden är att området inte har någon biltrafik och att det har en miljö som känns genuin och inte för tillrättalagd. Skogskänslan är viktig för besökarna. För mycket faciliteter, skyltar osv. kan förta den känslan. I åtgärdsförslagen har projektgruppen tagit detta i beaktande.

Figur 1. Delresultat från Besöksundersökningen, sommarenkät. Allmänhetens förväntningar på Erstavik.

Åtgärder i projektet

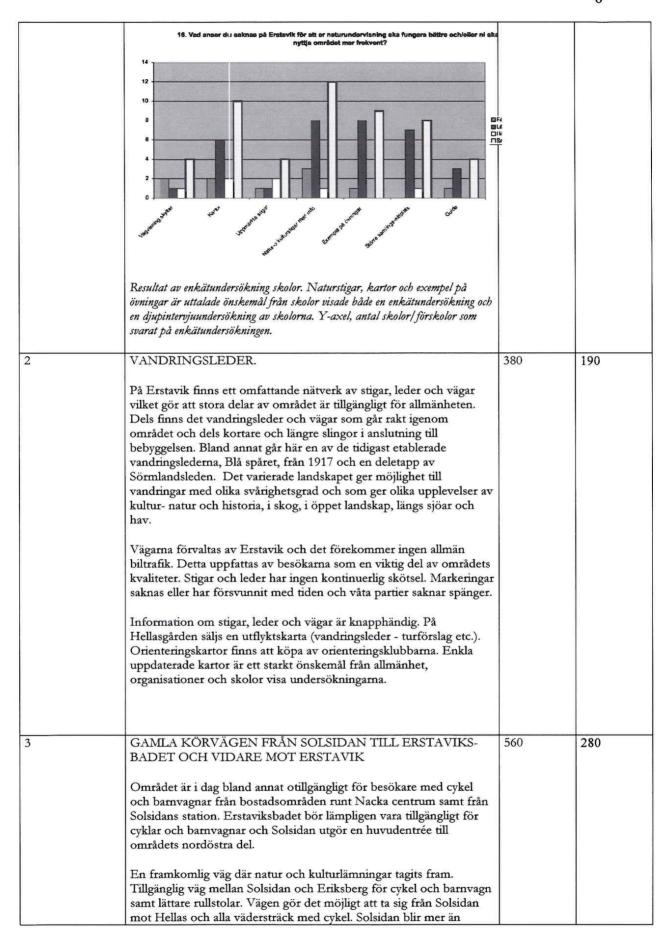
Åtgärd nummer	Kategori	Typ av åtgärd	Metoder	Planeras genomförd
1	6	HEMSIDA	En pedagogisk hemsida som tydliggör och beskriver områdets natur, kultur och besöksmål byggs upp. Hemsidan skall ge stöd åt undervisning i naturpedagogik och ge allmänhetens en ökad tillgänglighet. På hemsidan skall det bl a. finnas kartor över Erstavik att skriva ut. Utvalda delar av kultur och naturvärdesanalysen presenteras på ett pedagogiskt sätt i en digital karta. Förslag på övningar inom olika skolämnen om kulturhistoria, natur, jord- och skogsbruk osv. Övningar för rörelse och lek. Exempel på Natur- och kulturstigar. Annan allmän information om Erstavik. Framtagande av övningar på hemsidan kan ske i samverkan med skolorna. Hemsidan skall implementeras i Nacka kommuns hemsida.	2013-12
2	4	UPPRUSTNING VANDRINGS- LEDER	Upprustning av Erstaviks mest frekventerade leder som går genom olika biotoper och kulturmarker. Märkning av vandringslederna blå spåret som går från Hellasgården och gröna spåret från Hästhagen till	2013-12

			Solsidan vid norra Erstaviken. Båda lederna är mer än en mil långa och är bland Sveriges äldsta vandringsleder. Sträckningarna har i stort sett varit densamma sedan 1920-talet. Röjning längs med vandringslederna för att öka rekreations, natur- och kulturvärden. Spänger i våta partier. Märkning av leder, röjning och framtagande av rast- och utkiksplatser.	
3	4	UPPRUSTNING GAMLA KÖRVÄGEN FRÅN SOLSIDAN TILL ERSTAVIKS- BADET OCH VIDARE MOT ERIKSBERG	Upprustning väg/stig till Erstaviksbadet och vidare mot Eriksberg för att göra det möjligt att ta sig fram med cykel och barnvagnar samt lättare rullstolar från Solsidan österut och vidare genom Erstavik i alla vädersträck. Röjning för att öppna upp och gynna estetik, natur- och kulturvärden. Solsidan är den stora entrén norr om Erstavik där det finns möjlighet att öka tillträdet från bostadsområden från nordvästra sidan av Nacka och även för dem som kommer med Saltsjöbanan från Stockholm. Passagen kan möjliggöra att besökare med cykel och barnvagn kan ta sig fram vidare mot Hellas mm. Se karta blå markering.	2013-12
4	4	VÄGBOMMAR	Två vägbommar anläggs vid de stora vägentréerna Drevinge och Älta.	2013-12
5	4	ANLÄGGNING AV SKYLTAR Fundamentering Layot Text Målning Bränning Underlagsbehandling större entréer.	Undersökningarna visar att det finns ett stark efterfrågan av skyltar i området. Skyltar som ger information om kultur, natur och historia. Skyltar som vägvisare och skyltar som talar om vad som gäller i området. Utveckling av Erstaviksområdet	2013-12
			Besökundersökningens delresultat (sommarundersökningen) visar att det är mycket få förbättringar som önskas i området. Drygt en tredjedel av besökarna har dock uttalade önskemål om förbättringar vad det gäller informationstavlor och vägvisning inne i området.	
			Som tidigare beskrivits är det viktigt att området inte skall kännas alltför tillrättalagt. Därför skall endast ett fåtal skyltar som beskriver en speciell plats eller ett område placeras inne i området. Information om fler spännande och intressanta platser att besöka skall däremot finnas på hemsidan. Större informationsskyltar med en utförlig beskrivning och kartor skall placeras i utkanten av området. Kravspecifikationer, upphandlingar och kvalitetskontroller är en viktig del i detta arbete.	

Uppföljning av arbetet bör fortsättningsvis även ske	
inom projektgrupp och styrgrupp. Förvaltaren Erstaviks fideikommiss kommer att avsätta extra tid i	
projektet.	

Resultat och kostnader

Åtgärd	Planerat resultat	Total	Sökt
nummer		kostnad, tkr	LONA- bidrag tkr
1	HEMSIDA	350	175
	Erstavik har ett stort pedagogiskt värde för allmänheten. I kulturoch naturvärdesanalysen som genomförts inom ramen för Erstaviks samverkansprojekt beskrivs hur natur- och kulturvärden är starkt knutna till odlingslandskapet och dess framväxt. De geologiska grunddragen med sprickbildningar och förkastningar och de historiska processerna och ekologiska funktionerna som är knutna till odlingsmarken har gett området dess nuvarande karaktär. Analysen är ett värdefullt dokument om vår historia som allmänheten kan ta del av. Här beskrivs den mångfald av naturtyper som finns på Erstavik. Ett dokument som med omarbetning kan ge elever kunskap och förståelse för de ekologiska sambanden och vår kulturbygd.		
	kulturvärden så nära storstaden. Många skolor i Nacka, Tyresö och södra Stockholm ligger inom en halvtimmas resa från Erstavik. Ett flertal inom en kilometers avstånd. Skolorna som intervjuats anser att ett pedagogiskt material om Erstavik och som kan användas inom alla ämnesområden från SO, NO till Idrott och bild skulle vara mycket värdefullt för undervisningen. Bland annat önskar man information om kulturvärden, övningar att arbeta med, kartor och naturstigar.		
	En hemsida kan ge dessa möjligheter för skolor och allmänhet. En hemsida kan även vara ett verktyg att få ut allmän information, kartor och information från förvaltning om skötsel osv. Här kan man exempelvis ladda ned kartor gratis, köpa fiskekort, komma i kontakt med förvaltaren eller klubbar som nyttjar området, hitta parkeringar, buss- och tågstationer, läsa om vad som gäller i området, information om utflyktsplatser och samverkansprojekt osv.		
	För att arbetet med en hemsida inte skall vara alltför komplext och kunskapen om området lättillgängligt kan förvaltaren ansvara för uppbyggnaden. Vid utformandet av hemsidan bör det beaktas att många övningar och liknande även skall kunna nyttjas av skolor som besöker andra naturområden. Den pedagogiska delen av hemsidan skall framledes vara möjlig att integrera i kommunernas hemsida.		

	tidigare en naturlig avstigningsplats för allmänheten som kommer ifrån Stockholm och bostadsområdena norr om Erstavik. Det blir lätt att nå ett havsbad när staden.		
4	VÄGBOMMAR Att området är så gott som bilfritt uppfattas av besökarna som en viktig kvalitet i Erstavik. För att förhindra olovlig trafik, öka säkerheten i området samt förbättra miljön och upplevelsen anläggs två bommar vid de stora vägentréerna Drevinge och Älta.	200	100
5	SKYLTAR 8 st större entréer med sittplats i utkanten av området. Informationstavla med grundkarta, allmän information, hemsidans adress, svårighetsgrad stigar (tillgänglighet), information om Erstavik, vad kopplingstvång innebär, regler för cykling osv. 30 000 kr/styck 240 000 10 st mindre entréer i utkanten av området som informerar om Erstaviks fastighetsgräns samt att information om området finns på hemsidan. 10 500 kr/styck 105 000 15 st. Ett fåtal skyltar som beskriver intressanta platser eller områden i landskapet exempelvis utkiksplatser och kulturlämningar. 10 500 kr/styck 157 000 15 st. Vägvisningsskyltar på ett antal knutpunkter i området för att öka möjligheten att hitta rätt. Ca 7 000 kr/styck 105 000 25 st stolpar. 1 500 kr/styck 37 500 Designen på skyltarna skall vara enhetliga och karaktäristiska för Erstavik. Projektledning uppföljning osv. 270 000 Design och layout projektgrupp. 112 000	1 070	535
	Summar	2 560	1 200

Summa: 2 560 1 280

Finansiering

Här anges a) hur finansiering av projektet ska ske (i tabellen nedan), och

Finansiär	Intyg bilaga nr	Namn	Kontanta medel, kr	Eget arbete inkl LKP, kr	Värde av ideellt arbete, kr	Summa, kr
Kommun	1	Nacka kommun	1 112 000	2		1 112 000
Privatperson	2	Erstaviks fideikomisse		168 000		168 000
Företag						
Stiftelse						
Fond						
Ideell organisation						
Annan (ange vilken)						
Staten (utöver sökt bidrag)		140				
		Summa, kr:	1 112 000	168 000		

Sökt bidrag enligt denna ansökan, kr: 1 280 000

Summa totalt, kr: 2 560 000

LKP=Lönekostnadspåslag (sociala avgifter exkl OH)

b) om och i vilken utsträckning projektet omfattar åtgärder för vilka bidrag sökts eller beviljats enligt förordning (2007:481)om stöd för landsbygdsutvecklingsåtgärder, LBU.

Tidsplan för projektet

Startdatum: 2011 04 30 Slutdatum: 2013 12 21

Miljökvalitetsmål

Projektet ska enligt Förordningen (2003:598) om statligt bidrag till lokala naturvårdsprojekt bidra till att uppfylla de av riksdagen fastställda miljökvalitetsmålen.

Miljömål	Huvudsakligt miljömål	Motivering
God bebyggd miljö	X	Medborgarna i Nacka, Tyresö och Stockholm men även andra kommuner i regionen får en god och hälsosam miljö. Ett stort grön- och vattenområde i tätorten vårdas och utvecklas för såväl natur- och kulturmiljö- som friluftsändamål. Andelen hårdgjord yta begränsas. God tillgänglighet värnas så att behovet av lek, rekreation, samt ett hälsosamt lokalklimat kan tillgodoses.

Lokala aktörer i projektet

Lokala aktörer som direkt medverkar i projektet är Nacka kommun och Erstaviks Fideikommiss.

För en långsiktig markanvändning krävs att förvaltning och skötsel är väl förankrad därför har en dialog och undersökning förts med områdets olika intressenter och allmänhet. Projektarbetet genomförs även i nära dialog med politiker.

För besökaren av ett skogs- och naturområde har olika markformer eller markägare ofta ingen betydelse. Tillgänglighet är det huvudsakliga besökarperspektivet. Olika målgrupper har ofta olika krav på skötsel exempelvis söker vandraren tystnaden, barnfamiljen eller funktionshindrade preparerade stigar för barnvagnar och rullstolar, hundägaren efterfrågar hundrastområden osv. Därför skall en regelbunden dialog föras mellan Erstaviks och förvaltningarna av intilliggande reservat för om möjligt komma överens om ett övergripande mål för hela området. Ett övergripande mål öppnar möjligheter för att olika verksamheter placeras i lämpligt område och att de olika områdena kan ge olika kvaliteter för besökarna.

Det här händer efter projekttiden

a) hur kommunen avser att förvalta resultaten i projektet

Åtgärd nummer	Så här kommer resultatet av åtgärden att förvaltas i framtiden	
1- 5	En långsiktig skötsel och förvaltning av genomförda åtgärder är en förutsättning för åtgärdsplanens genomförande. Åtgärdsplanen är en del av den handlingsplan som skall ligga till grund för ett framtida skötsel- och nyttjanderättsavtal mellan Erstavik och Nacka kommun.	
	En handlingsplan för Erstavik som syftar till att förstärka natur- kultur och friluftsliv likväl som markägarens intresse av att utveckla och driva Erstavik ur ett företagarperspektiv och kommunernas övergripande mål att nå miljömålen ligger som grund för • en fortsatt långsiktig samverkansprocess mellan Nacka kommun och övriga berörda intressenter som identifierats • en långsiktig och bärkraftig utveckling av Erstaviksområdet • ett skötsel och nyttjanderättsavtal mellan Erstaviks fideikommiss och Nacka kommun.	

b) Ökad tillgänglighet till och information om naturen ökar människors förståelse och kunskap om de ekologiska sambanden.

Projektets samband med kommunens övergripande arbete

Övergripande arbete	Så här ser sambanden ut	
Folkhälsa	Idag vet vi att Erstavik liksom andra grönområden i storstaden har en stor	
	samhällsekonomisk betydelse i form av ökad hälsa för befolkningen men även att	

	grönområden är en viktig pedagogisk resurs. Barn och ungdomar som vistas mycket i naturen får förståelse för de ekologiska sambanden och känner ett större ansvar att värna och vårda den.
Regional utveckling	
Turism	
Areella näringar	Jord- och skogsbruk är två viktiga areella näringar som drivs på Erstavik.
Kulturmiljö	Erstavik har betydande natur- och kulturvärden som bland annat skapats av de verksamheter som bedrivits på Erstavik under mycket lång tid.
Friluftsliv	
Övrigt av betydelse för naturvården	

Projektbeskrivning bilaga 1

Karta bilaga 1.3

Medfinansieringsintyg

Bilaga 1.1

Bilaga 1.2

